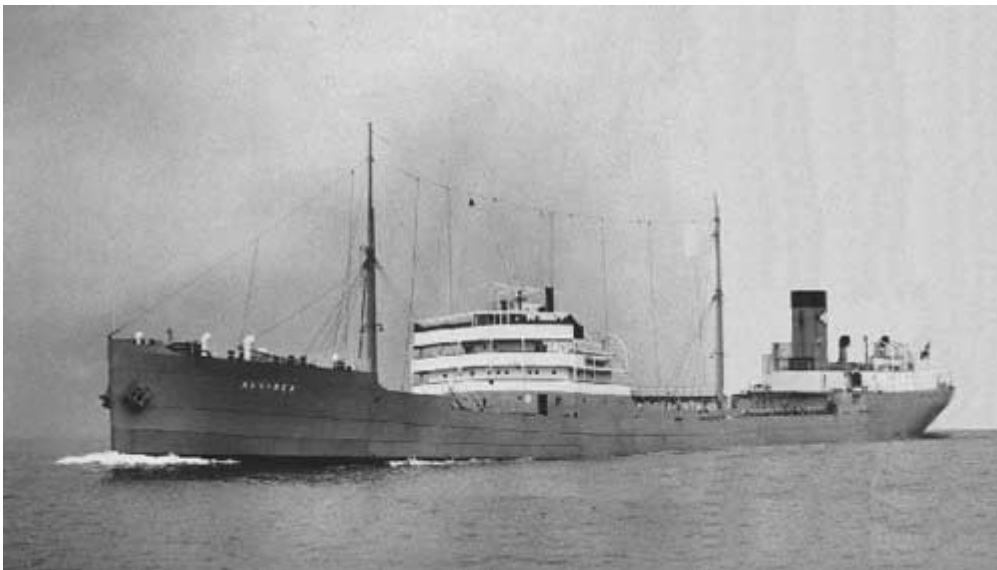

Reidar Olsen

1903—1943

OLSEN, REIDAR, maskinist, Gjerpen. Født 13. mars 1903 i Porsgrunn, s. av Severin Olsen, f. 1874 i Solum, og Regine J. Reiersen, f. 1874 i Solum, d. 1944. Gift 1931 i Gjerpen med Anlaug Ingebjørg Johannesen, f. 1906 i Eidanger. 2 barn. Var på m/t Alcides som pumpemann, ble senere 4. maskinist. Omkom da skipet ble torpedert av en japansk u-båt 23. juli 1943, på reise fra Abadan til Freemantle.

m/t Alcides. Lillesand Sjømannsforening.

70) M/T **ALCIDES** (LDPM)
Bygd av Barclay, Curle & Co. Ltd., (# 693)
7634 brt, 4582 nrt, 11.520 t.dw. 460.5 x 59.5 x 34.1
4cyl. 2T EV DM (Barclay Curle), 687 NHK

1930: Aug.: Levert som **ALCIDES** for D/S A/S Eikland
(I. M. Skaugen), Oslo

1940: April: Disp. overtatt av NORTRASHIP

1943: 23.07.: Torpedert av japansk ubåt **I-10** (KzS
K. Tonozuka) i pos. 03.S, 68 Ø, på reise
Abadan – Freemantle med olje.
3 mann omkom ved senkningen. De øvrige 49 kom
seg i båtene. Etter at japanerne hadde fått kaptein,
2. styrmann og telegrafisten om bord i ubåten som
krigsfanger, ble de øvrige skutt i livbåtene før ubåten
drog ut på videre jakt.
I alt omkom 49 mann.

I Nordlandsposten 24 november 1945 forteller kapteinen på «Alcides» om torpederingen og det som fulgte etterpå..

En Bodinmanns opplevelser i japansk fangenskap.

Østens konsentrasjonsleirer av vanlig akseoppskrift.

En lang reise, sier kapteinen, men det siste stykket er lengst.

Som tidligere meldt var kaptein Arne Karlsen fra Ilstad, Bodin blant de sjømenn som vendte hjem fra japansk fangenskap med «Stavangerfjord» forleden.

Norges Handels- og Sjøfartstidende har hatt en samtale med kaptein Karlsen som forteller at han reiste fra Oslo i august 1938 og for siden på Østen. Han førte Oslotankeren «Alcides» av B. M. Skaugens rederi. 15. juli 1943 gikk båten i konvoi med olje til Australia og ble torpedert 23. juli — noen dager etterat de hadde forlatt konvoien.

— Vi ante ingen fare, sier kapteinen, før vi fikk to japanske torpedoer midtskips. Båten sank på 1½ minutt, men merkelig nok klarte vi å få ut livbåter og før ubåten hadde kommet opp hadde vi plukket opp de som lå i vannet. Hvor mange som gikk med ved selve eksplosjonen er ikke godt å si. Det eneste jeg vet er at 1. maskinisten forsvant. Besetningen bestod av 17 nordmenn, 20 kinesere og 32 indiere.

Sjefen på den japanske ubåten forlangte at kapteinen, 2. styrmannen og telegrafisten skulde komme ombord til dem. Vi kom over og like etter hørte vi at japsen skjøt med kanoner og med rifler. Vi har aldri hørt noe fra de som ble igjen i livbåtene så jeg går ut fra at det var dem japanerne skjøt på.

Fra ubåten ble vi tre sendt til en japansk fangeleir og der ble vi vitne til litt av hvert. De amerikanske offiserer fra flåten og flyvåpnet ble utsatt for den grusomste tortur når de

nektet å gi opplysninger. Særlig gikk det hardt ut over flyverne.

Vi tre ble senere forflyttet til The Prisoners War Camp i Tokio, og det var heller ikke noe sanatorium. Siden ble jeg sendt til Nord-Japan, der det ærlig talt var rent ille. Brakkene var så utette at vi måtte feie vekk sneen fra den plass på gulvet hvor vi sov, og det fantes ikke noe sted å tørke klærne på. De var like våte da vi tok dem på oss om morgenen igjen. Maten vil jeg ikke snakke om. Den varierte med sjøgress og suppe på gulrot og turnipsgress og av og til noe ris. Festmåltidet bestod av kokte urensede kurtarmer. I Tokio hadde vi fått litt kjøtt av og til selv om det ikke var mere enn 5—6 kg. fordelt på 500 mann.

Denne leiren døde det i løpet av et par år 115 mann — hovedsakelig som følge av underernæring og usanitære forhold. Torturen var ganske raffinert — men det har det vært skrevet om så meget fra andre leire, så jeg skal ikke komme nærmere inn på det kapitlet. Vi visste imidlertid at Norge var befridd og den dagen Japan kapitulerte merket vi forskjellen i behandling. De verste av våre plageånder ble sendt vekk og erstattet med nye. Men på grunn av at leiren lå så langt nord, ble jeg ikke fri før 4. september. Da gikk turen over Manilla til New York via Seattle. Der ble vi mottatt av kaptein Fritzner som tok seg av oss på den mest strålende måte.

Kapteiner Karlsen er nu i Oslo og ventes i disse dager til Bodø. — Det blir en lang reise, selv om jeg nesten er hjemme, sier han — men det siste stykket er lengst.